

Література

1. Загорулько Л.П. Структура і принципи організації системи освіти Австрії / Л.П. Загорулько // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2006. – №5. – С.190-199.
2. Когут Н.М. Особливості підготовки вчителів іноземних мов початкової школи в Австрії / Н.М. Когут // Педагогічна наука: історія, теорія, практика, тенденції розвитку. – 2010. – Випуск 1. – С.89-95.
3. Facing the Future. Language Educators a cross Europe / The European Centre for Modern Languages. – Strasburg : Council of Europe Publishing, 2003. – 156 p.
4. Lehrgang „Teamlehrer mit deutscher und slovenischen Unterrichtssprache“ – 17 S. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ph-kaernten.ac.at/fileadmin/_institute/mehrsprachigkeit/TeamlehrerIn_VS_mit_deutscher_slovenische_r_USpr.pdf
5. The Training of Teachers of a Foreign Language: Developments in Europe: Main Report. A Report to the European Commission / Directorate – General for Education and Culture. August 2002. / URL: http://www.ec-europa.eu/education/policies/lang/doc/executive_summary_full_en.Pdf

УДК 378:373.31.134:371.032

Т.І. МОЛНАР
Мукачівський державний університет

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ПОЛІКУЛЬТУРНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ

Проблеми полікультурного виховання молоді, формування національної самосвідомості, громадянської позиції, активного й відповідального ставлення до життя є одними з пріоритетних у процесі гуманізації людського суспільства. Необхідність формування висококультурного громадянина України зумовлюється тим, що демократизація суспільних відносин у нашій країні вимагає іншого устрою життя, інших відносин між окремими людьми та їх групами, що належать до різних національностей і віросповідань. Саме тому в багатьох державних документах закладено ідеї полікультурності, серед них: Конституція України, Національна доктрина розвитку освіти, Державний стандарт базової й повної середньої освіти. Ці документи наголошують на необхідності вивчення кожною людиною національної культури народів, що живуть на території України, та світової культури [2].

Результати аналізу наукових праць засвідчують, що проблема полікультурного виховання привертала увагу дослідників різних галузей, зокрема філософів (С.Кримський, С.Оріховський, Н.Петрук), істориків (М.Грушевський, М.Драгоманов, М.Костомаров), культурологів (Д.Антонович, В.Щербаківський, М.Юрій) та педагогів (Г.Ващенко, Я.Коменський, В.Сухомлинський, К.Ушинський). Теоретичним аспектам полікультурного виховання й освіти присвячено праці зарубіжних учених, які вивчали шляхи гармонізації відносин між етнічними групами (Дж.Бенкс, Ч.Слітер), виховання взаємної відкритості й терпимості (Ю.Зандфукс), формування культурної ідентичності (В.Валхінер, Дж.Гарсія).

Полікультурне виховання зорієнтоване на виховання індивіда, який зберігає свою соціально-культурну ідентичність, поважає інші культурно-

етнічні спільності, уміє жити в мирі та злагоді з представниками різних національностей, рас, вірувань, готовий до активної творчої діяльності в динамічному полікультурному й багатонаціональному середовищі [3].

Вимоги часу диктують необхідність розробки нових наукових підходів до виховання студентської молоді в умовах полікультурного простору, гострої потреби в міжкультурних комунікаціях, що забезпечують духовну спрямованість виховання.

Підготовка майбутніх учителів початкової школи до полікультурного виховання учнів передбачає включення у зміст навчальних програм полікультурного компонента, реалізацію педагогічного процесу на принципах рівності й поваги до інших культур, ствердження гуманістичних засад, використання активних форм і методів навчання, спрямованих на осмислення ролі національного в складі загальнокультурного.

Однією з визначальних умов забезпечення ефективності професійної підготовки майбутніх педагогів до полікультурного виховання учнів є сформованість полікультурної педагогічної компетентності. Формування полікультурної педагогічної компетентності можна здійснити на основі реалізації трьох підходів: а) формування знань та ерудиції з питань полікультурної освіти; б) оволодіння адекватним стилем педагогічного спілкування в умовах моделювання полікультурної навчально-виховної ситуації; в) формування вмінь та готовності реалізувати полікультурне виховання на практиці [1].

Успішність реалізації полікультурного виховання забезпечується удосконаленням системи освіти й принципів викладання багатьох предметів, зміни існуючих програм, створення підручників на основі врахування засад полікультурної освіти, запровадження нових педагогічних технологій підготовки майбутніх учителів. Збагачення навчальних предметів етнічним змістом, уведення дисциплін народознавчого циклу, забезпечення культурологічної спрямованості освіти, створення умов для запровадження двомовного чи багатомовного навчання – усе це позитивно впливає на розв'язання актуальних виховних завдань.

Таким чином, у нових освітніх та соціокультурних умовах набуває важливого значення якісне оновлення підготовки майбутніх учителів початкової школи до полікультурного виховання учнів. Полікультурне виховання включає в себе багато складових: формування вміння і готовність жити в поліетнічному середовищі, розвиток культури міжнаціонального спілкування, розвиток особистості як суб'єкта своєї національної культури, розвиток здатності протистояти расизму, збереження різноманіття культурних цінностей. З нашої точки зору, полікультурне виховання – це процес входження людини в іншу культуру, занурення в культурну своєрідність через розвиток особистої культури. У ньому відбивається різноманітність світу, воно допомагає зрозуміти його багатогранно-складну картину, а значить – сприяє адекватному сприйняттю молоддю мінливих умов життя. Полікультурне виховання допомагає адаптації як різних культурних груп, так, власне, і кожної окремої людини, включеної у взаємодію та спілкування.

Література

1. Волик Л. Полікультурний світогляд майбутнього вчителя – актуальна проблема сучасної професійної освіти / Л.Волик // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2003. – № 1. – С. 77-85.
2. Кузьменко В.В., Гончаренко Л.А. Формування полікультурної компетентності вчителів загальноосвітньої школи : Навчальний посібник / В.В.Кузьменко, Л.А.Гончаренко. – Херсон : РПО, 2006. – 92 с.
3. Пометун О.І. Людина у полікультурному суспільстві : навч.-метод. посіб. для викладачів вищих навчальних закладів з курсу за вибором для студентів соціогуманітарних спеціальностей / О.І.Пометун. – К. : «Інжиніринг», 2010. – 248 с.

УДК 811.161.1

А.В.МОРГУН

Мукачевский государственный университет

ЛИНГВИСТИЧЕСКАЯ КЛАССИФИКАЦИЯ ЗООНИМОВ В РУССКОМ И УКРАИНСКОМ ЯЗЫКАХ (ЛИНГВОДИДАКТИЧЕСКИЙ АСПЕКТ)

В XXI веке современная лингвистическая наука все большее внимание уделяет сопоставительному изучению языков. В этой связи актуальным является сопоставительное изучение зоонимов и их производных в русском и украинском языках, которые составляют широкий пласт лексики и часто употребляются в речи, как в русском, так и украинском языках.

В обучении учащихся национальной школы главной целью словообразовательного анализа является определение производного слова, однако первоочередная задача в данном вопросе - построение лингвистической классификации зоонимов.

Существительные, называющие животных, образуют довольно пеструю группу лексических единиц, отличающихся с точки зрения семантической и словообразовательной структуры, а также в плане функционирования и происхождения. Для создания лингвистической классификации зоонимов следует определить параметры, необходимые для объединения некоторого множества в одну группу или подгруппу,

Возможность существования обобщающей «формулы», позволяющей исследователю совершать путь «от универсальной схемы до любого лексического элемента, стимулирует создание все новых и новых описаний системных отношений в лексике и классификации словарного состава языка» [6, с.168].

Анализ значений зоонимов требует учета социолингвистических факторов. Для того, чтобы определить эти значения с целью построения лингвистической классификации необходимо располагать информацией о месте соответствующего денотата в системе культурных представлений носителей языка. Так, например, латиноамериканские индейцы куна имеют двойные названия для большинства животных: одно для обозначения их днем, другое – ночью [2, с.124]. Корреляция между языком и экстралингвистической реальностью – актуальная социолингвистическая проблема. В языке отражается социальная, профессиональная и культурная дифференциация общества. Как отмечает Т.М.Беляева, «активность основ в словопроизводстве зависит не от их

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>